

Bruožai

Rašo V. G.

SANDAROS BANKIETAS — SIAM SEKMADIENY.

VILNIUS DAR NEISSIZADĖTAS.

VIS DAR NEGALIMA SUSIKALBĖTI.

Siam sekmadieny, kovo 27 dieną įvyksta metinis ALT. Sandaros bankietas. Jame bus pagerbti du žymūs mūsų visuomenės veikėjai—Dr. A. Zimontas ir J. Hertmanavičius, kuriems Lietuvos konsulas p. P. Daužvardis įteiks Gedimino ordinus.

Kviečiame visus atsilankyti į šią mūsų šventę. Jus rasite čia ne tik draugingumą, ne tik širdingas vaišes, bet ir malonią lietuvišką atmosferą. Mes užtikrinam, jog dalyvaujanti šiam bankietu jus smagiai praleisit sekmadienio vakarą ir sykiu paremsite tautinę idėją. Bankietas įvyks — South Side Masonic Temple, prie 64 ir Green, pusė bloko nuo Halsted Street. Pradžią 6 val. vakare.

Vėliausias pranešimas iš Kauno sako:

“Valdžios sluoksniuose kategoriskai pabrėžiama, kad iš Lietuvos pusės be diplomatinų santykių su Lenkija užmezgimo, jokių kitų pažadų neduota. Visa tauta subruzd, pavieniai asmenys gausiai aukoja Ginglų Fondui, visi pasižada prirėkusi iki paskutiniųjų ginti nepriklausomybę. Kaune prie Nezinomojo Kario Kapo susirinko milžiniška minia ir skambinant Laisvės Varpui, davė priesaiką ginti Lietuvą.”

Amerikos lietuviai didžiulio irgi suteikę panašius pažadus ginti iki paskutiniųjų Lietuvos nepriklausomybę. Visose kolonijose įvyko masiniai mitingai, kuriuose buvo išneštos protesto rezoliucijos prieš Lenkijos pasikesinimus.

Vienok kiek tas paliečia Chicago, tai ir kringiausias valandoj šios kolonijos lietuviai nesugebėjo suėit į kruvą. Kuomet sandariečiai pasiūlė katalikų veikėjams rengti bendrą mitingą, tai atsakymas buvo neigiamas. Tuomet mes buvom priversti rengti atskirai šeštadieny, kovo 19 dieną Chicago Lietuvių Auditorijoje. Tautiečių mitinge dalyvavo trys syk daugiau žmonių negu katalikų, rengtam šv. Jurgio parapijos svetainėj.

Mūsų socialistai gi tame momente nepajudino nei piršto. Jie buvo užimti garsinimu ir “pagerbimu” savų kandidatų į pelningas susivienijimo vietas. Jei Lietuva ir žūtų, tai vis vien jų žmonės čia Amerikoje finansiniai nenukentėtų, bent tol kol gyvuos SLA.

Tačiau, nežiurint į tą viską, Amerikos lietuviams reikėtų budėti savo tėvų krašto sargyboje. Lenkijos šautuva, tebėra atstatytas prie Lietuvos krutinės ir bile momentu gali pasigirsti šuvis.

Jeskokime budų ir priemonių pagelbėti Lietuvai ir užmirškime asmenišką ambicijas. Ne laikas dar varžytis dėl politinių ar tikybinių pažiūrų. Jas išrūšiuojame vėliau, kai praeis pavojus. Dabar turėtų būti vienas ir tik vienas mūsų rūpesnis—nepriklausoma Lietuva.

METAI XXV

PENKTADIENIS, KOVO- MARCH 25 D., 1938 M.

No. 12

Kun. Mironas Naujas Lietuvos Premieras

SVARBESNIEJI PASAULIO IVYKIAI

Lenkija Nori Tapti Baltijos Valstybių Globėju

Lietuvos Nusileidimas Padrasino Lenkus Tolesniems Žygiams

Varšuva.—Lenkų politikai, nepaprastai nudžiugę savo laimėjimu Lietuvos klausime — skubiai briežia planus, kaip paimti savo globon Latviją, Estiją ir Rumaniją ir sudaryti iš jų “Baltijos-Juodųjų jūrų” bloką, žinoma, po Lenkijos vadovybe.

Šis blokas skirtų Rusiją nuo Vokietijos ir prisiartintų prie Hitlerio.

Prez. Roosevelt Sulaikęs “Prosperity”

New York. — Gen. Hugh Johnson, buvęs NRA administratorius, savo kalboje į ekonominio klubo narius apkaltino prez. Rooseveltą už naują depresiją.

Jei prezidentas but laiku nustatęs minimum atlyginimą ir maksimum darbo valandas, tai, pasak gen. Johnson, šian die turėtumėm geresnius laikus.

Kurios Šalys Spyrė Lietuvą Nusileisti

KAUNAS.—Dabar paaikškėjo, jog kilus konfliktui, Vokietija, Anglija, Prancuzija, Rusija, Latvija ir Tautų Sąjungos Taryba darė spaudimą į Lietuvą, kad pastaroji nusileistų Lenkams.

Negaudama iš niekur paramos, Lietuva buvo priversta priimti ultimatumą.

Japonija Baidosi Amerikos Laivyno.

Tokyo. — Suvienytų Valstybių nusistatymas išleisti \$1.-121,000,000 padidimui laivyno išgąsdino japonus.

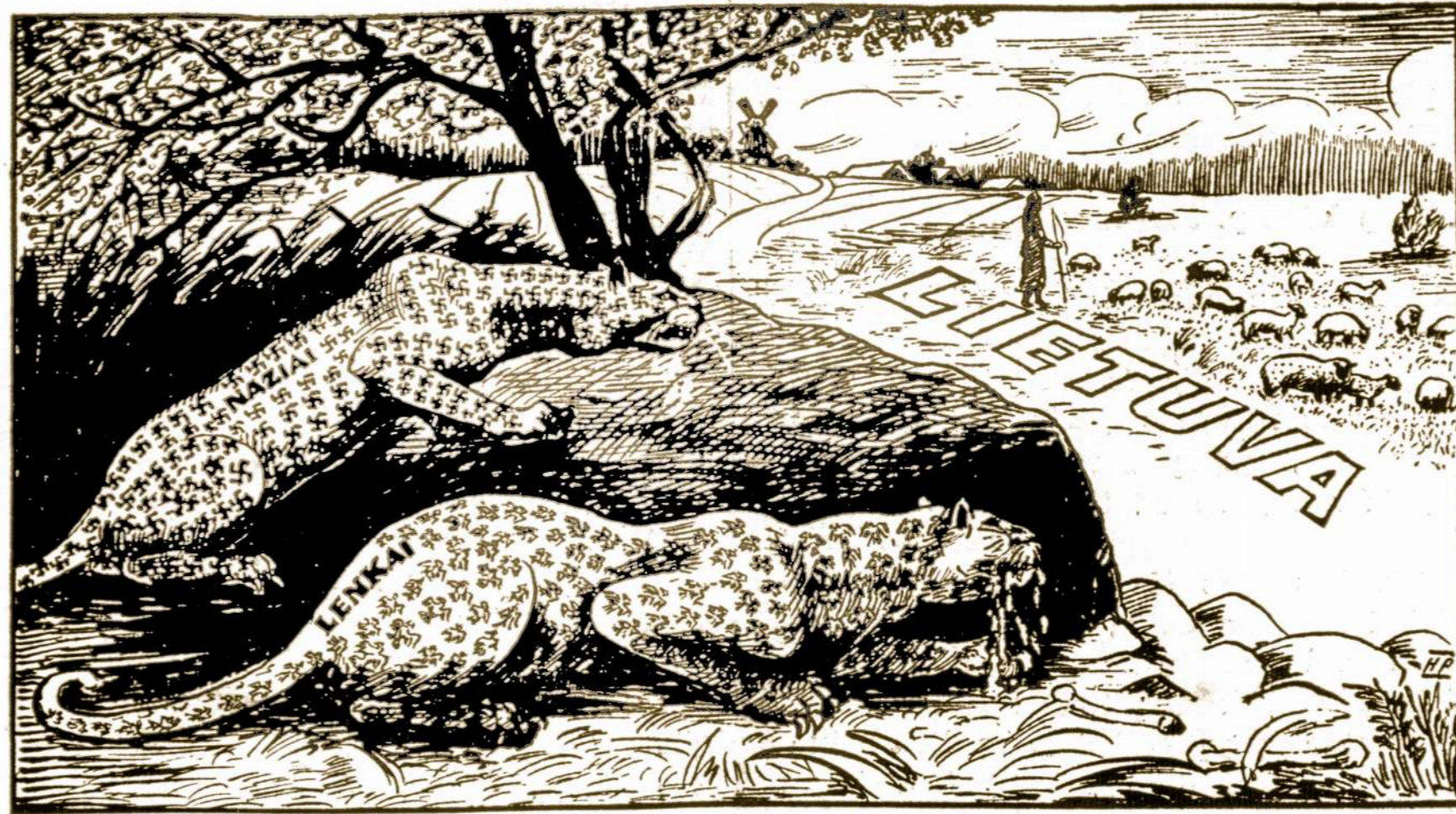
Vienas valdžios atstovas pareiškė, jog toks milžiniškas Amerikos laivynas esąs reikalingas ne kam kitam, tik karui su Japonija.

Lojalistai Vis Dar Traukiasi Atgal

Paryžius.—Su pagalba naujai atsistų Italijos kareivių gen. Franco stumia lojalistus atgal.

Prie Huesco ir Katalonijos sienų tęsiasi smarkūs mušiai. Jei sukilėliai greitai laiku nebūs sulaikyti, tai demokratinei Ispanijos respublika turės neužilgo kapituliuoti.

Sandaros didžiulis metinis Bankietas šiam Sekmadieny, South Side Masonic Temple, 64th ir Green St. 7 val. vak.

Tautų Sąjunga Susirūpino Indijos Mergaičių Padėtimi

SURADO, JOG BAZNYČIŲ PATARNAUTOJOS VERTIAMOS PALEISTUVAUT

Geneva. — Tautų Sąjunga atsižadėjusi savo pirmesnes roles saugoti taiką pasaulyje, atsidadė doros globojimui.

Jos agentai surado, jog Indijos šventyklose praktikuojama tikroji prostitucija. Mergaitės nuo 7 metų amžiaus priskiriamos prie bažnyčių kaip patarnautojos ir jų pareigos yra ne tik šlovinti dievus, bet taip pat uždanėdinti atėjusius į šventyklą vyrus. Šis kultas vadinasi Devadasizmu.

Tokį necivilizuotą paprotį Tautų Sąjunga dabar bandys panaikinti.

Lenkų Atstovas Jau Atvyko į Kauną

Kaunas.—Iš Rygos atvyko į Lietuvą pirmutinis Lenkijos atstovas Frančiskas Charwat, kuris ligšioliai buvo atstovu Latvijoje. Viešbutis, kuriam apsisistoję Charwat buvo stropiai saugojamas, kad neįvyktų demonstracijų ir pasikesinimų.

Lydimas raitelių eskadrono atstovas nuvyko į prezidento rumus įteikti savo kredenciacius ir pasakyti Varšuvos parasytą kalbą. Šią procesiją sekė buriai žmonių, be upo ir nusiminę. Neprašytas svečias niekam nėra malonus.

Kas Yra Advocatus Diaboli?

Advacatus Diaboli, arba Velnio Advokatas yra asmuo, iškelias prieš apkalbama žmogų visus kaltinimus, visas jo ydas ir visa, ką tik būtų galima pasakyti neigiamai apie jo charakterį. Velnio Advokatas, Advocatus Diaboli, yra ir kaltintojas šventojo kanonizavimo procese—jo pareiga išskelti visus argumentus prieš kano nizavimą.

KAUNE PASKELBTAS APGULOS STOVIS

Dalis Kariuomenės ir Jaunimas Nepatenkinti Nusileidimu

KAUNAS.—Kilus didelėm demonstracijom Kaune ir provincijoje, valdžia buvo priversta paskelbti apgulos stovį. Kariuomenė ir policija sustabdė manifestacijas, kuriose buvo reiškiama protestai prieš nusileidimą lenkams.

Jaunoji gentkartė ir dalis karininkų griežtai nusistačiusi prieš derybas su Varšuva. Kauniečiai buvo pradėję traukti pinigus iš bankų, bet paskiau nusiramino.

Prof. A. Voldemaras Parašė Knygą Apie Kristų

Prof. A. Voldemaras, Lietuvos nepriklausomybės sukautuvių proga amnestuotas ir paleistas iš kalėjimo, porą savaitių pagyveno Zarasuose pas savo gimines. Kovo mėn. pradžioje jis atvažiavo į Kauną, čia palankė kai kuriuos savo pažįstamus profesorius, ir tuojau su žmona išvažiavo į Prancuziją, kur ilgenį laiką pagyvensias, užsiimdamas moksliniais darbais. Prancuzijoje prof. Voldemaras apsigyvensias Biaritze. Kalėjime budamas prof. Voldemaras buvęs labai religingas ir parašęs knygą apie Kristaus gyvenimą.

Derybos Tęsis Lenkijos Durtuvų Akyvaizdoj

Varšuva.—Norš Lietuva priėmė Lenkijos ultimatumą, bet lenkų armija tebėra sukoncentruota prie demarkacinės linijos. Vilniuje nenustoją veikęs specialūs štabas, kurio uždavinys yra vadovauti žygiams prieš Lietuvą, jei pastaroji bandytų nepriimti bent vieno Varšuvos reikalavimo.

Taigi tolesnės derybos bus tęsiamos akyvaizdoj lenkiškų durtuvų. Lietuva, norėdama išvengti karo bus priversta nusileisti ir nusileisti iki netruks jos kantrybė ir ištermė.

Apie Naują Lietuvos Atstovą Lenkijoje Kazi Škirpą

Buvo Generalinio Štabo Viršininku M. Šlezevičiaus Kabinete

Pirmutiniam Lietuvos atstovui Lenkijoje pulk. Kaziu Škirpai teks nelengvos pareigos. Jis turės ginti savo krašto interesus prieš tuos, kurie šimtus metų skriaudė ir dar tebeskriaudžia Lietuvą.

Bet K. Škirpa nėra bailys. Jis pasižymėjo kovose su bolševikais ir taiš pačiais lenkais 1926 metais jis buvo generalinio štabo viršininku M. Šlezevičiaus kabinete.

Lenkija Paniekino Tautų Sąjungą

Savo elgesiu su Lietuva, Lenkija dar kartą parodė, jog Tautų Sąjunga jai nieko nereiškia. Pagal tos sąjungos statuto kiekvienas ginčas tarp dviejų ar daugiau valstybių turi būti išrištas tarpininkavimo ir taikos keliu.

Tuom tarpu Lenkija, atmesdama Tautų Sąjungą pati viena sumanė apsidirbtį su Lietuva ir pasiuntė ne tik ultimatumą, bet ir savo kariuomenę. Lenkija “Nuo Juros Iki Juros” Lenkų generolas Haller, kalbėdamas Tornau mieste pareiškė, jog dabar atėjęs laikas įvykinti seną troškimą ir išplėsti Lenkiją nuo Baltųjų iki Juodųjų jūrų.

Tas reiškia, jog ne tik Lietuva turėtų patekti Varšuvos globon, bet taip pat ir dalis Ukrainos.

Orlaisvis Atsimušė į Kalną

Perpignat, Prancuzija. — Penki pasažieriai ir trys lakunai žuvo, kuomet pašto orlaisvis atsimušė į vieną Pynėjaus kalnų.

Roma. — Fašistų partijos vada; neranda pakankamai žodžių, išgyrimui Italijos kareivių Ispanijoje.

Tie kareiviai, esą, apipylė save laurų vainikais ir laimėjimais.

SANDARA

Published by the Lithuanian National League of America Consisting of 100 Branches Located in all Principle Cities of the United States
MAIN OFFICE
814 W. 33rd St., Chicago Ill.
Calumet 6191

Kilusi Opozicija Nuverte Tubelį

PRIĖMIMAS ULTIMATUMO SUKĖLĖ VALDŽIOS KRIZĮ.

KAUNAS.—Kunigas Vladas Mironas, vyriausias armijos kapelionas ir vienas tautininkų partijos vadų, atsistojęs priešaky naujai reorganizuoto ministerių kabineto.

Premiero Juozo Tubelio kabinetas, rezignavo ketvirtadienio vakare. Griuvimo priežastis buvo priėmimas Lenkijos ultimatumo.

Po skubių pasitarimų, kurie tęsėsi visą naktį, kun. V. Mironų buvo pavesta tartis su opozicinėm grupėm, bet kuomet toks atsakė jėiti valdžion, tai senasaj kabinetas likosi reorganizuotas.

NAUJO KABINETO SUDĖTIS.

Naujon vyriausybėn įeina: premieras—kun. Vladas Mironas; užsienio reikalų ministeris—Stasys Lozoraitis (senasai), vidaus reikalų ministeris—Silvestras Leonas, krašto apsaugos—gen. Stasys Raštikis, žemės ūkio—Juozas Tubelis (buvęs ministerių pirm), teisingumo—Boleslavas Masiulis, finansų ministeris—Juozas Indrišūnas, susisiekimo—Juozas Tonkunas (senasai), valstybės kontrolės—K. Šakenis (senasai).

S. LOZORAITIS PASILIEKA TIK LAIKINAI.

Oficialiai tapo paskelbta, jog du ministariai užsienio reikalų—S. Lozoraitis ir krašto apsaugos—S. Raštikis, pasiliko kabinete tik laikinai, iki nebus surasti pavaduotojai.

Jiedu buvo priešingį priėmimui Lenkijos ultimatumo ir tik prez. A. Smetonos patarimu sutiko pasirašyti po įteikta lenkams notą.

UŽSIENIS ATYDŽIAI SEKA ĮVYKIUS LIETUVOJ.

Valdžios pasikeitimai Lietuvoje sukėlė naujų splojimų visoj Europoj. Nors niekas netiki, kad Lietuva atsiskaitų nuo derybų, vienok laikui bėgant galį iškilti daug nesupratimų vykinant sutarties punktus.

LENKIJOS NACIONALISTAI NERIMAUJA.

Organizuotos nacionalistų grupės Lenkijoje nepatenkintos savo valdžios “lagadnumu” ir reikalauja, kad Lenkija, pasinaudodama pirmąja proga užimtų ir visą Lietuvą.

Esą nėra išrokavimo derėtis su lietuviais. “Tegul lenkų armija okupuoja Kauną, o paskiau padiktuosim lietuviams sąlygas” šaukia Varšuvos nacionalistai.

Kiek Lietuvoje Gyventojų

Centralinis statistikos biuras paskelbė, kad šiemet sausio 1 dieną neprikl. Lietuvoje buvo 2 milijonai 549 tūkstančiai 668 žmonės. 1937 metų sausio mėn. 1 dieną buvę 2,526, 535 žmonės. Tokiu būdu per praėjusius metus Lietuvoj priaugo 23,133 žmonės.

Kaunas dabar turi apie 130,000 gyventojų, Klaipėda apie 50,000, Šiauliai — 30,000, Panevėžys — 25,000 gyventojų. Paskutinis Lietuvos gyventojų surašymas buvo padarytas 1923 metais. Nuo to laiko kasmetinį gyventojų skaičių centralinis statistikos biuras nustato pagal gimimų ir mirimų metrikas ir pagal kai kuriuos kitus davinius. Tokiu būdu sužinomas visai tikras gyventojų skaičius ir jų priaugimas. Tiksliai nustatyti be surašymų yra sunkiau, nes miestuose tie skaičiai nuolat keičiasi.

Kas Buvo Berniukas Vyskupas

Vyskupu - berniuku kartais vadinamas Myros arkivyskupas šv. Mikalojus, vaikų patronas, gyvenęs IV-me amžiuje. Nuo pat kudukystės jis būbęs labai pamaldus. Tačiau berniukas-vyskupas buvo išsi-reiškimas, vartojamas ryšium su vienu labai keistu bažnyčios papročiu, kurį Anglijoje panaikino karalius Henrikas VIII. Švento Mikalojaus dieną, XII—6 d., katedros choras rinkdavo berniuką, kur pamėgdžiodava vyskupą. Jį apmėgdavo vyskupą. Jį apmėgdavo vyskupais drabužiais; dvasiškijos lydimas jis ėjo į katedrą, kur jį visi gerbė ir garbino, kaip ir tikrą vyskupą. Jis buvo vyskupo range ligi Nekaltųjų Bernelių Dienos, kartais ir ilgiau. Panašus paprotys buvo ir kituose kraštuose, ne tik Anglijoje. Kur buvo tikroji to papročio pradžia—negalima jau besusekti.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago, Ill. Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSAKYMO KAINA

Suvienuose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

J. Tubelio Kabinetui Nuvirtus

Tik ką atėjusios iš Kauno žinios pranešė, jog J. Tubelio ministrų kabinetas rezignavo ir naują valdžią sudarė kun. V. Mironas. Nors porą dienų prieš tai buvo paskelbta, jog jokios permainos nenumatomos ir visi ministrai veikia solidariai ir laikosi tvirtai, vienok pačiam Kaune ir provincijoje pasireiškęs toks neužsiganėdinimas susileidimu lenkam, kad valdžia buvo priversta pasitraukti.

Pats ministrų pirmininkas J. Tubelis yra sergantis žmogus. Laikė krizio, kai lenkų armija maršavo prie demarkacinės linijos. J. Tubelis buvo Sveicarijos ligoninėje. Su juo mieliau susisiekti telefonu ir telegramoms. Tokiose aplinkybėse jis negalėjo tinkamai atlikti savo pareigų.

Dar yra kita priežastis dėl ko senasis kabinetas turėjo rezignuoti. Priėmimas Lenkijos ultimatumo buvo didelis smūgis Lietuvai. Pasirodė, jog Varšuva nebesitaria su Lietuva, bet tiesioginiai diktuoja, atkūrusi revolyvę. Budama silpnėję, Lietuva negalėjo pasipriešinti ir priėmė Lenkijos reikalavimus.

Nusileidimas įvyko akyvaizdžiai brutališkos jėgos. Ir, paprastai, tokiuose atsitikimuose, valdžia priėmusi ultimatumą pareiškia, jog tą padarė ne iš liuosos valios, bet iš prievartos ir tuč tuojau rezignuoja. Matomajam J. Tubelio ministrų kabinetui pasielgė ne kitaip. Pasitraukdamas jis pareiškė pasauliui, jog fizinė jėga negali pakeisti lietuvių tautos nusistatymo.

Ispanų Demokratijos Žlugimas

Ispanijos lojalistų pralaimėjimai reiškia dar vienos demokratijos galą. Gen. Franco, užėmęs Madridą ir Barceloną, išnaikins paskutinius demokratijos likučius Ispanijoje ir įsteigs diktatorišką valdymo sistemą.

Su pagalba vokiškų orlaivių ir kanuolių ir aktyviai dalyvaujant Italijos kariuomenei, gen. Franco nugalė paskutinius lojalistų pasipriešinimus. Neišlavinta, menkai apginkluota žmonių masė negali atsilaukti prieš suvežtus iš visur legionierius. Toji masė laikėsi per pusantų metų, bet atrodo, jog tolesnė kova nėra įmanoma.

Ispanijos šalis vėl grįš į tuos laikus, kuriuose karaliai, dvarponiai ir dvasiškieji paprastus žmones laikė tamsybėje, skurde ir aklam paklusnume.

Padidėjo Lenkijos Apetitai

Lenkams, matyt, neužtenka to, kad lietuviai priėmė jų ultimatumą ir sutiko užmegzti diplomatinis ryšius. Jų galvoje emė kilti naujos fantazijos apie įtraukimą savo tinklan Latvijos, Estijos ir Rumunijos. Tuomet Lenkija jaustusi išpildžiusi savo seną troškimą "nuo jūrų iki jūrų."

Varšuva neseniai paskelbė planą suorganizuoti Baltijos Juodųjų jūrų bloką, kuris šoktų pagal Varšuvos muziką ir tarnautų Lenkijos interesams. Pradžioje bus bandoma žeruoju įkelti latvius, estus ir rumunus jiems ir tą grupę, bet jeigu jie nepaklausytų, tai pasirūšinti su okupacija.

Lietuva kol kas laikysis nuošaliai ir tėtis įvykių eigą. Kol lenkų kariuomenė stovi prie demarkacinės linijos, tol Lietuvos politika nėra laisva.

Kunigas V. Mironas Naujas Ministrų Pirmininkas

Naujos Lietuvos vyriausybės priešaky atsistojo kun. Vladas Mironas, kuris iki šiam laikui buvo kariuomenės kapelionu. Iš senųjų ministrų pasiliko tik trys: užsienių reikalų—Lozoraitis; švietimo—Tonkunas; žemės ūkio—J. Tubelis. Viena svarbesnių vietų, vidaus reikalų ministerija teko pulkininkui Leonui.

Neatrodo, kad ir ši vyriausybė ilgai užsilaikytų. Pats kun. V. Mironas, nors pasižymėjęs visuomeniniam darbe, tačiau politikoj jis yra naujokas, be patyrimo ir autoriteto. Gaūmas daiktas, kad jis pats pateko ten vieton, kad nura-

minti krikščionių-demokratų opoziciją, kuri pastaruoju laiku emė gan stipriai reikštis. Kaip prieš dvasinį nedrįs per daug siauštis nei kunigai, nei katalikiškos organizacijos.

Buvo pasklydę gandai, jog į valdžią norėta įtraukti krikščionių demokratų ir valstiečių liaudininkai. Tačiau vieni ir antri atsisakė, kuomet prez. A. Smetona neįspildęs tam tikrų reikalavimų, butent—palengvinti cenzūrą ir leisti opozicijai organizuotis.

Vienok yra pamato manyti, jog grėsiantis pavojus Lietuvai suves buvusius priešus į kruvą ir gal būtų netolimoj ateity susidarys koalicinė valdžia ne iš vienos, bet iš kelių grupių.

APŽVALGA

MES SU JUMIS "BRACIA POLIACY" PASKUTINĖ PRADŽIOS MOKYKLA VILNIJOJE

Nelabai seniai "Naujienos" galei išgarsino adv. K. Jurgelio pareiškimą politikierių bankiete, Sherman hotely. Tarp kitko p. Jurgelionis pasakęs:

"Karas ar ne karas, lietuviai taip pat nuosirdžiai rems teisėją Jareckį, kaip ir lenkai. Čia mes neprimame jokio nesuspriktimų, jokių barnių, bet sykiu kovojame už teisybę."

Matyt, kas nors čia nori atgaivinti Liublino uniją, kad lietuviai vėl vadintų lenkus "bracia polacy," remtų tikrai juos, pasiduočių jų globai ir garbintų lenkiškus dievus.

MASKVOJ IŠKELTOS DVI NAUJOS BYLOS "TROCKISTAM"

Londono gautomis žiniomis Sov. Rusija rengia dvi naujas bylas prieš "neistatimuosius". Pirmoj vietoj bus patraukta atsakomybėn 14 armijos vadų, patekusių Stalino nemalonėn. Apkaltintųjų tarpe yra maršalas Egorov, buvęs generalinio štabo viršininkas, gen. Žukov, Dybenko, Rybalko ir kiti.

Antroj grupėj sudėti civiliai komisarai ir partijos vadai: buvęs švietimo komisaras Bubnov, buvęs sveikatos komisaras Kaminski, buvęs lengvosios pramonės komisaras Liubinov ir kiti.

Beabejo, jei Sov. Rusijoje šiandie yra tiek "išdavių" ir dar pačiose viršūnėse, tai nieko nuotabaus, kad Hitleris ir Lenkai pasidarė tokie akypūšiški ir terorizuoja savo kaimynus.

DU BILIONAI SELPIMUI BEDARBIŲ

Suvienujų Valstijų Kongrese tapo suorganizuotas atstovų blokas, kuris reikalauja, kad aprūpinimui bedarbių būtų paskirta dar du bilionai dolerių. Tie pinigai paleisti žmones gelbėtų išjudinti pramonę ir biznį.

Bet šiam sumanymui nepriartai didieji industrialistai, kurie tvirtina, jog atėjus pavasariui bedarbė sumažės ir tuo budu palengvės situacija.

LIETUVOS KREPŠININKAI PRALAIMĖJO PRANCUZAMS

Lietuvos krepšininčių (basketbolo) komanda, nešiodama Europos čempionato karūną, pagaliau susitiko su atkakliu oponentu — prancuzais. Neseniai įvykiams susirėmė Paryžiuje lietuviai pralaimėjo 18 prieš 25.

Sis neapšiekimas aiškina, mas tuomas, kad lietuviai buvo kelionės nuvarginti ir negavo progos pasitreniruoti. Birželio mėnesį prancuzai atvyks į Kauną ir tuomet bus galutinai nuspręsta kas išeis laimėtoju.

MOKSLO KAMPELIS

Moderninė Lietuvos Architektura

Nauja kryptis miestų statyboj

Mūsų sodžiaus medinė statyba jau nuo seno turėjo stilių ir tradicijas. Visai kitaip yra su architektūra. Ji išaugo tik nepriklausomybės metais. Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, mes veik neturėjome savų architektų ir architektūros, iškyrus tarptautinių stilių, bažnyčias ir įvairius rūmus.

Reikia pasakyti, kad nepriklausomybės metais mūsų architektura padarė milžinišką šuolį. Vietoje buvusių nestilingų pastatų ir lušnių išaugo modernūs stilingi rūmai, kurie visiškai pakeitė mūsų miestų išvaizdą. Tai patvirtina iš užsienio atvyksta svečiai, dar priešpaudus metais mačiusieji Kauną ir kitus Lietuvos miestus.

Mūsų architektai daugiausia dirba moderninėje dvasioje. Tokia yra bendra naujosios statybos, išaugusios nepriklausomybės metais, srovė. Gal tik vienas kitas architektas prieš jos nepripato. Reikia pažymėti, kad modernioji statyba visais atžvilgiais yra racionales ir graži.

Naujoji architektūrinė statyba tėvo į visai racionalios ir pastovios veisės tik apie 1928-1929 metus. Nuo šio laiko pradėta planingai statyti modernūs pastatai. Pačiais pirmais apie architektūrinę statybą nebuvo galvojama, nes buvo kitų rūpesčių. Tik po metų kitų ji pradėjo gyvėti.

KIEK YRA PASAULYJE KALBŲ?

Sunku būtų atsakyti į šį klausimą visu tikslumu, tačiau sakoma, kad visų kalbų pasaulyje priskaitoma 3,424. Vienoje tiktao Indijoje vartojamos 22 kalbos. Kiek kalbų gal kalbėti vienas žmogus — priklauso nuo gabumų. Vie-niems labai lengva išmokyti svetimą kalbą, kitiems — labai sunku. Yra mokslininkų — kalbininkų, kurie laisvai vartoja keliolika kalbų. Londone neseniai mirė Dr. Williamsas, buvęs "Times" korespondentas Petrapilyje per 25 metus, — jis galėjo susikalbėti 27-mis kalbomis, jų tarpe buvo suomių ir lietuvių kalbos.

Atsidaro Dirbtuvės

Flint, Mich. — Pereitams ketvirtadieniui, pradėjo veikti Buick automobilių ir Fisher Body dirbtuvės, pašaukdamos į darbą apie 17,000 žmonių.

SUKYS - DOODY - ANTONISEN, INC.

SKOLINAM IR PERKAM PIRMUS MORGICIUS.

INSURINAM GEROSSE KOMPANIJOSE — NUO UGNIES, VETROS IR T. T. TAIPGI — STIKLUS, AUTOMOBILIUS IR RAKANDUS.

3320 South Halsted St., Chicago, Illinois
Telephone YARD 5215

Laisva Tribuna

Tai Toki Yra "Keleivio" Demokratija

Bostono "Keleivis" vėl pradėjo plakti piktu liežuviu. Kai Lietuva įteikė Gedimino ordino p. S. Vaitaičiui ir Dr. M. Vinikui, tai tas laikraštis emė grąsinti tomis veikėjams Sodomos ir Gomoros likimu. "Keleivis" net įkalbinėja, saviesiems, kad Vaitaitis ir Vinikas būtų prašalinti iš SLA. Pildomos Tarybos, tarytum ordino priėmimas būtų koks tai nepaprastas, kriminališkas nusikaltimas. Taip rašyti gali tik tie žmonės, kurie neteko paprasčiausios nuovokos.

Tegul "Keleivio" redaktorius pasiskaito SLA konstituciją ir ten jis ras, jog susivienijimo nariai turi lygias teises, nežiurint politinių ir tikiybinių įsitikinimų. Bet jam, laikiniam save proletarų vadu ir socialistu, teisių lygybė nepašina. Jis greičiau pasektų Rydz-Smigly ar Stalino pėdo-

mis ir smaugtų tuos, kurie kitaip mano.

Atrodo, jog p. Michelsonui reikėtų pakeisti savo amatą. Vietoj redaguoti laikraštį demokратиškai šaly, jis turėtų pasikrauti šautuvą ar lazda ir keliauti į Afriką ar kitur ir steigti ten naują diktaturą, kur "bendras frontas" galėtų nevaržomai šeiminkauti. Tokioj jų valstybėj nereiktų nei žmoniškumo, nei teisių, o užtektų vien komisarų įsakymų.

O tuom tarpu, tie du veikėjai, kuriuos Lietuva pagerbė už jų nuopelnus, turės bėgti pas "bendro fronto" vadus ir prašyti atleidimo už tai, kad jie dirbo Lietuvai, o ne svetimoms dievams. Jei to nepadarys, tai pasigailėjimo nebus nei Vinikui nei Vaitaičiui. Toki jau šiandie gadyne mūsų susivienijime.

J. M. Pečiulis,
Walpole, Mass.

Skaitykit "Sandarą"

6-TŲ METŲ SUKAKTUVIŲ

Paminejimas

IR PAVASARIO SEZONO ATIDARYMO DIDIS

Išpardavimas

PROGRESS

KRAUTUVEJE

NEGIRDETI BARGENAI

Kainos Numaziutos 50%

2 šmotų PARLOR SETAI	150.00 Vertės	\$87.50
Taip žemai	Refrigeratoriai	
kaip	\$28.50	
Moderniški	Vėliausios Mados	
MIEGAMO KAMBARIO SETAI	GESINIAI	\$27.50
Walnut	PEČIAI	
Kombinacijos	Innerspring	\$8.95
7 šmotų VALGOMOJO KAMBARIO SETAI	MATRACAI	
\$38.50	Gerios Išdirbystės	
5 šmotų Ažuolo PUSRYČIŲ SETAI	PULL UP KRESLAI	\$2.95
\$12.95		
NAUJOS MADOS GELEZINUS LOVOS	DIDELI MINKSTI KRESLAI	\$12.95
\$2.95		
Helical Top Coil LOVOS SPRINGSALAI	Garantuoti REFRIGERATORIAI taip žemai kaip	\$49.50
\$3.98		

Lengvų Išmokėjimai Iki 2-ju Metų

PROGRESS FURNITURE CO

3224 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JOHN KALEDINSKAS, Vedėjas
TEL. VICTORY 4226

Pasiklauskite mūsų gražaus Lietuviško Programo rytoj, Nedėlio, 11 val. ryte, iš stoties WGES, 1360 kilocycles, CHICAGO, ILLINOIS

Lietuviai Amerikoje

RACINE, WIS. LIETUVIAI PRALEIDO LABAI NERAMIAS DIENAS

Didžiausias Susirūpinimas Lietuvos Tėvynės Pavojumui

Kovo 16 d. suskambėjo per radio iš visų stočių, kad Lenkija užimsianti Lietuvą, o Vokietija — Klaipėdos kraštą. Tokiomis lietuvių širdžiai bauginančiomis žiniomis lietuvių supurtė širpuliai, kaip perkuno trenksmas. Rupinomis susikauptė laukdami aiškesnių žinių, bet kas sykis vis girdėdavome Lietuvai nepalankius pranešimus.

Iš Lietuvos konsulo, iš Sandaros jokių pranešimų negavome. Vietinis klebonas, kun. Martiš gavo iš katalikų Federacijos net du telegramus, kuriuose buvo pranešta, kad Lietuva tėvynės pavojui, gelbėkit! Pereitą sekm. kovo 20 d. po pamaldų parapijonys turėjo susirinkimą. Surinkę aukų — \$12.00 Lietuvos reikalams. Ir išrinkę komisiją vien iš parapijonų dėl suaukimo masinio mitingo. Man atrodo, ar čia nebus momento išnaudojimui savo labui?

Tautinio nusistatymo lietuviai laukia iš centrų nurodymų kaip turi orientuotis tuo reika-

lu. Gavę nurodymus imsimės už darbo, duodamį tokią pagalbą Lietuvai kokios skubiai bus reikalaujama. Toks staugis įvykis išeivį lietuvių padarė tiesiog ligonių. Lietuva išgyvenus 20 metų nepriklausomybės gyvenimu išaugino lietuvių stipresnį lietuviybės dvasioj. Per 18 metų skelbė obalį šį atgauti Vilnių iš lenkų, a dabar netikėtai grėsia pavojus iš tų pačių amžinių priešų.

Kariauti mažytei Lietuvai prieš du galingus priešus — lenkus ir vokiečius taip pat neįmanoma. Girdėdami per radio žinias lietuviai klausydami verčia ir per naktis nemiegojo. Vienas sako: "jei aš užantų turėčiau baisyjį vėlini, tai ant lenko nemainyčiau, nes lenkas ir už vėlini baisesnis." Kiti katalikas sako: "bile su kokiu tautiečiu galima sugyventi, o su lenku — neįmanoma." Kitas juokdamasis sako: "dabar turėsime mokintis lenkų kalbos." Jam moterėlė atkerta: "Dieve susimylėk! ar bent vienas doras žmogus mokinas lenkų kalbos." Visi lietuviai be skirtumo, įsitikinimų atjaucia Lietuvą ir pasiryžę teikti jai pagalbą. —M. K.

"Aušros" Choro Pastyta Operetė 'Už Vilnių' Norwoode, Mass.

Dar Vienas Šviesus Spindulys Musų Padangėje

Sekmadieny, kovo 13 dieną, SLA. 2 Apskričių rengiant dailės maršrutą, SLA. 131 kuopa pasinaudojo tuomi ir pasikvietė iš Worcester, Mass "Aušros" chorą, po vadovystę J. Dirvelio. Šis choras pastatė operetę "Už Vilnių," kuri paliko gilius, neužmirštamus įspūdžius Norwoode, Mass. lietuviams.

Po vaidinimo, apskričio pirmininkas J. Kriaucialis pakvietė p. Nemasky pakalbėti SLA. reikalais. Po jo kalbos vėl pasirodė "Aušrelės" choras su dainom, kurias sukomponavo patsai p. J. Dirvelis. Dainos buvo gražios ir puikiai išpildytos.

Tegyvuvoja "Aušrelės" choras ir jos vedėjas J. Dirvelis! Mes norwoodiečiai niekad jus neužmiršim! Norwoode L.L.R. choras turėtų imti pavyzdį iš "Aušrelės" ir liautis pykinus klausytojus rusiškom dainom ir niekam netikusiom operetėm.

—J. M. Pečiulis.

Širvydo Biografijos Reikalus Baigiant

Paskiausiu laiku J. O. Širvydo biografijai išleisti prenumeratas pridavė šie asmenys:

- Zidas Milius, McNaughton, Wis. \$2.00
 - W. M. Chase, Waterbury, Conn. 2.00
 - Gauta per A. J. Jokubaitį, So. Boston, Mass:
 - J. C. Grilavičius 1.00
 - A. J. Nemasky 1.00
 - Kazys Vileišis, 1.00
 - Pranas Zokas, Roslindale, Mass. 1.00
 - Dr. Jonas Repšys, Cambridge, Mass. 1.00
 - Viso šiuo sykiu \$8.00
- SIRVYDO BIOGR. KOMT. J. Sagys, pirm.

Lenkijos Tikrasai Siekimas-Pogrobti Lietuvos Kraštą

Bičiulystė su Lenkais Buvo Pražudžiusi Musų Valstybę

Lietuvių tautai reikalinga taika, kad ji galėtų stiprinti savo kultūrinį ir ekonominį buvį. Karas su kaimynais atnešė jai daug nelaimių. Tačiau buna aplinkybių, kuriose karas tampa neišvengtinu. Labai arti to stovėjome keletą dienų atgal, kai Lenkija pasiuntė savo kariuomenę demarkacinės linijos link; įteikė 48 valandų ultimatumą, a sukeltos lenkų minios šaukė, kad užimti Lietuvą.

Išvengimui karo Lietuvos vyriausybė priėmė ultimatumą ir sutiko užmegsti su Lenkija diplomatinis ryšius. Bet tuomi konfliktas dar neišsitaras. Tęsiant derybas galį kilti visokių nelauktų siurprizų. Jeigu lenkai reikalau tik palaikymo gerų kaimyniškų santykių, tai pusė bėdos. Bet jeigu jie bandys priversti lietuvius atsakyti nuo Vilniaus ir atiduoti užsienio ir vidaus politikos vadovybę į Varšuvos ministerijoms, tuomet taikos nebus galima išlaikyti.

Lenkija yra neramus grobo niškas gaivalas. Nuo seniausių laikų ji siekia užgrobti Lietuvą. Trylikim šimtmetį jie pakvietė į prūsų žemę kryžiuočius; paskiau derėjosi su vengrais ir kitoms tautoms tikslu užkariauti Lietuvą. Kada tas jiems nepasisekė, tai jie griebėsi kitokių priemonių. Jie įpiršo savo Jadvygą Didžiausiu Lietuvos Kunigaikščiu. Jo gailai, apkrikštino lietuvius ir paėmė juos dvasinę globon. Pagaliau, 1569 metais lenkai privertė lietuvius pasirašyti Liublino uniją ir palaidoti paskutinius laisvos Lietuvos likučius.

Po šitos unijos padėtis dar labiau pablogėjo. Lenkai jautiesi ponai, o lietuviai — kumečiai. Dviem šimtmečiams pralinkus Lietuva pateko Rusijos globoj. Taigi pirmoji bičiulystė su lenkais užsibaigė tragedija. Svetimi valdonai mus spaudė ir išnaudojo kiek galėdami, bet mūsų kultūra ir gerbuviai jie visai nesurūpino. Iki nepriklausomybės atgavimo, Lietuvos šalis buvo nuskurdus, o dauguma žmonių — bemoksliai. Bėgyje gi pastarųjų 20 metų Lietuva padarė didelę pažangą ir atsteigė tą garbę, kuri mūsų tautai priklausė.

Akyvaizdoje šių faktų, Lietuva, derybose su lenkais, neprivalo išsižadėti nei savo teritorijų, suvereniteto ir tartis tik lygybės pamatais.

Verčiau kovoti ir žuti už savo šalį, už nepriklausomybę, negu vėl pasiduoti svetimai vergijai.

—J. Hertmanavičius.

BALYS SRUOGA.

NEMARI BUŠ LIETUVA

—000—

GEDIMINAS

Mes išmirsim. Amžiai slinks. Ažuolai pavargs, sulinks. Miestas amžiais nemarus Lietuvos sargyboj bus! Kol lietuviai Vilnius švies, Kol jo meilė bus gyva, Amžių amžiai tesrovės: Nemari bus Lietuva!

—000—

Te per amžius mus gaivina Miestas mūsų Gedimino! Te per amžius jo šviesa Šviesis Lietuva visa! Te lietuviai Vilnius bus Meilės džiaugsmas ir dangus!

Kas Toliau Daryti?

Pereitos sąvaitės įvykiai išjudino visų lietuvių jausmus gelbėti Lietuvai. Musų srovės padėdamos į šalį antraeilus dalykus, griebėsi rengti masinius mitingus. Tuose mitinguose visų kalbėtojų šūkiu buvo: "Gelbėkime nuo išorinio priešų; Rezoliucijos siunčiamos į visas puses, prašė užtarimo Lietuvai. Visuose mitinguose buvo renkamos aukos tam pačiam tikslui.

Tas parodo, jog mes lietuviai esame sąmoningi ir pavojaus valandoje skubimamės pagelbėti savo tėvų kraštui.

Kai Lietuvoje viskas ramu ir kai tai valstybei negresia išorinis priešas, mes pasigincijam del vidujinės tvarkos, del valdymo metodų. Pav. Sandariečiai tiki, jog visų piliečių laisvą rinkta valdžia yra stipresnė, kadangi ji turi visos tautos pasitikėjimą.

Kitos srovės, beabejo, turi savo įsitikinimus ir jų laikosi. Bet yra vienas bendras visoms srovėms siekimas, tai — nepriklausoma Lietuva su sostine Vilniuje. Dabartiniai įvykiai tą kaip tik aiškiausiai pabrėžė.

Priėmę visą eilę protestų, dabar turime paklausti — ką daryti toliau? Kokių priemonių griebtis, kad apsaugoti Lietuvą nuo Varšuvos galutinio pavergimo? Mes Amerikos lietuviai privalome dabar įstęgti centralinį kuną, kuris susidėtų iš visų srovių atstovų. Jo pareiga būtų rinkti aukas ir gelbėti Lietuvą. Visų draugijų nariai galėtų užsidėti ekstra mokesnius Lietuvos gynimo reikalams. Nuošimtis nuo įpaulų vakarėliuose, koncertuose, piknikuose privalėtų eiti tam pačiam tikslui. Visoms srovėms kooperuojant, šis darbas vystytusi pasekmingai, nes mūsų žmonės yra atjauciant ir patriotingi; Lietuvos gelbėjimui jie niekad nėra atsisakę aukauti.

Pavojus Lietuvai bus tol, kol Europoj viešpataus imperializmas ir diktatoriai. Todel ir Amerikos lietuviams teks nuolatos budėti ir sergėti tėvų šalį. Bet kad mūsų pastangos būtų pasekmingesnės turime tvirtai susiorganizuoti į vieną centralinį kuną arba tarybą. Bet kas padarys pirmutinį žingsnį? Laikraščių ir organizacijų atstovai privalėtų kuogreičiausiai suvažiuoti ir padėti pamatus vieningai išeivijos akcijai Lietuvos apsaugojimui.

—Dr. A. Zimontas.

Lenkai Ir Taika

Lenkijos diktatorius Smigly-Rydz jaučiasi didvyriu karo jėga privertęs Lietuvą lenkų reikalavimams nusileisti. Tokiu žiauriu su Lietuva pasielgimu Lenkija vargu pelnė civilizuotų tautų pagirimu. Tokiame momente kuomet didžiama valstybių susirūpinusios siaučiamais karais kituose kraštuose ir Europoj, lenkai, pasinaudodami proga, išdryso sukelti naujo karo pavojų.

Net pačioje Amerikoje del lenkų puolimo pavojaus ir gresiančio Eurojaj karo buvo padėtis įtempta. Amerikos biržoje kilo nedidelė panika. Vertybės popieros ir šėrai dėl staigaus išpardavimo buvo nukritę net keliolika punktu. Tik Lietuvai sutikus su Lenkijos reikalavimais šeštadienyje biržoje šėrų ir bonų kainos pasitaisė.

Vieną dalyką turime pastebėti — ką neabejotinai pastebėjo ir visos pasaulio valstybės — tai kultūrinį skirtumą tarp lenkų ir lietuvių. Lietuva nors labai žiaurų lenkų pasikesinimą priėmė rimtai ir nesukėlė prieš lenkus demonstracijų bei išsišokimų. Tuo pačiu laiku,

Lenkijoje, įtužę ir karinė dvasia apsvaiginti lenkai rodė karines jėgas, šaukdami nori ne taikos, bet karo. Tačiau, išgirdę, kad jau Lietuva pasireiškė už taiką, gaujos įsiutusį Varšuvos lenkų puolė mušti žydus. Taj tokios "aukštos kultūros" kultūros" yra mūsų pietų kaimynas.

Lietuvos kantrumui ir susidariusiai buklei, mes amerikiečiai lietuviai, be skirtumo savo politinių įsitikinimų turime prijausti. Didžiosioms valstybėms atsakius savo jėga lenkus suvaldyti, Lietuva buvo priversta su lenkais diplomatinis santykius atnaujinti.

Lenkijos užsienių reikalų ministeris pulk. Beck atsakydamas į Lietuvos sutikimą su lenkų reikalavimais pareiškė kad lietuvių nenuskriausiąs. Bet tie pažadai reiškia tiek, kiek Suvalkų sutartis, kurią dvi dienas po pasirašymo, lenkai sulaužė. — J. K.

Skaitykit "Sandarą"

MARGUČIO RADIO PROGRAMAI

Iš WHFC (1420 kyloc.) Margučio radio programai bus — Sekmadieniais — 1 v. popie. Kitomis dienomis — 9 v. vak.

Atnaujinkit Prenumeratą
Niekados nėra vėlu užsiprenumeruoti Margučį, bet atnaujinti prenumeratą reikia laiku. Siųskite dolerį per laišką del prailginimo.

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos
W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. Yards 1546.

Skanus Valgiai ir Visokie Gėrimai

TOPAZ ALUS
ir Lengvi Užkandžiai
ST. LENDZBERGIO UŽEIGOJ
1435 W. 47th St.
Pusanro bloko nuo Ashland
Kviečiami visį tautiečiai bile laiku, bile valanda.

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

A. F. CZESNA'S BATHS
URKISKOS, RUSISKOS SULFURINĖS VANOS IR ELEKTROS TREATMENTAI
Švediški Mankštinaimai ir Elektros Masažas
Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atitaisymo šalčio ir taip toliau, su elektriniais prietaisais — Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai.
Mineralinės, sulferinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
KAMBARIAI DEL PERGULĖJIMO
Moterių skyrius atdaras: Utarninkais nuo 8 ryto iki 12 v. nakties
1657 West 45th Street
Kampas. South Paulina Street Phone Boulevard 4552

KRUKONIS-OLSZEWSKI & CO.

Parduodam ir mainom namus ir farmas
Užrašom visokios rūšies apdraudą — Insurance
Padarom legalius dokumentus
Renduojam Apsaugos skryneles "Safety Boxes"
Krukonis-Olszewski & Co.
3251 South Halsted Street Chicago, Illinois
Tel. Victory 1233

KAIP AIŠKINAMI RAGAI MOZĖS KAKTOJE?

Kas neprisimena matęs Mozės atvaizdą, kuriame jis parduotas su dviem ragais, arba spinduliais kaktoje? Tie ragai šiaip aiškinami. Hebrajų kalboje žodis qaran reiškia "leisti, skleisti šviesą", o qeren reiškia "ragas." Ankstyvieji Biblijos vertėjai sumaisė tuos du žodžius, versdami Exodus XXXIV. 29 ir 30. Po to ir dailininkai piešė Mozę su dviem ragais kaktoje, nors Biblijoje (nurodytoje vietoje) pasakyta: "jo veido oda švietė," o vertėjų pasakytą — "jo veidas buvo raguotas..." Tokią klaidą buvo galima padaryti: senovės hebrajai ragus laikydavo jėgos simboliu. Ir Habakuko knygoje sakoma: "Is jo rankos ėjo ragai: ir čia slėpėsi jo jėgos."

Listen to the Yugoslav Radio Hour of **PALANDECH'S TRAVEL BUREAU AND FOREIGN EXCHANGE**
Station WVAE. Every Sunday 1 to 2
536 S. Clark St., Chicago. — Har. 3006

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public
Apraudžia namus, rakančius, biznesus, langus, automobilius ir tt.
Padaro Kontraktus, Mortgicijus, Leasus ir tt.
814 West 33rd Street
Chicago, Illinois
Tel. Calumet 6191

Englewood 5883-5840

P. CONRAD
STUDIO
420 WEST 63RD STREET
Dar gražiau, moderniskiau įrengta.

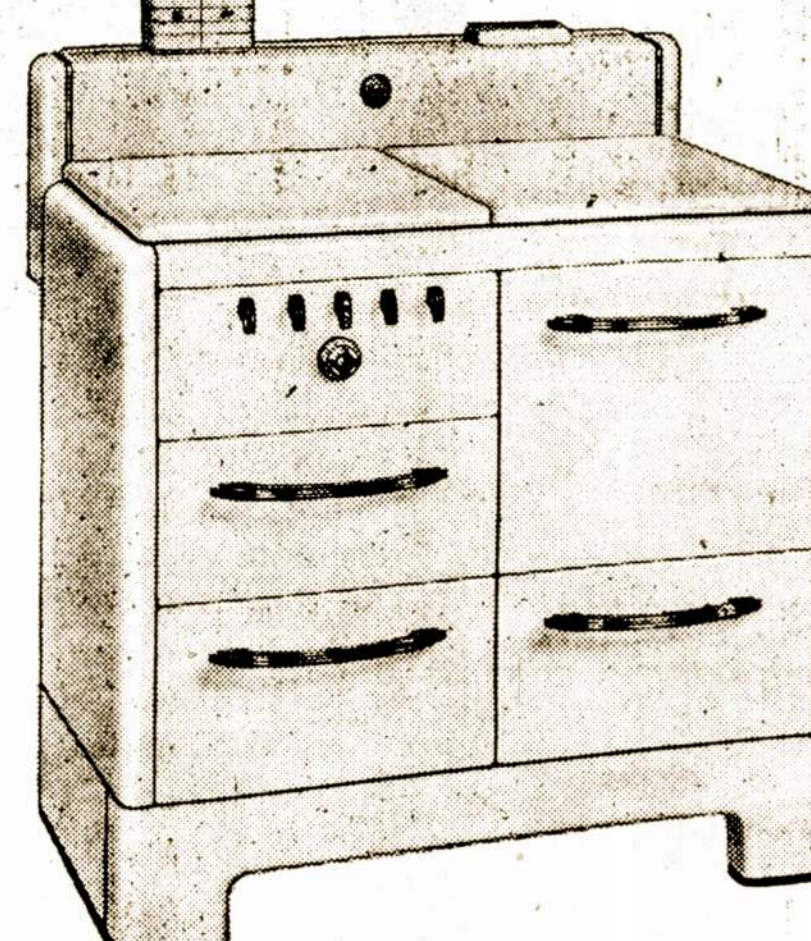
Bridgeporto Mezgimo Dirbtuvė

F. Salemonovich
504 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Netoli Normal Ave.
Tel. Victory 3486

Atdara kiekvieną vakarą ir Sekmadieniais.
Bridgeport Knitting Mills

Phone Boulevard 7258
LIETUVIŲ ĮSTAIGA MONARCH
Wine and Liquor Store
John Gaubas, Sav.
3529 So. Halsted St.
Chicago, Ill

PEOPLES GAS Kovo Kokybės Vedejas

\$109.50 ETON UNIVERSAL
Automatiškas Gaso Pečius

• Zinokit džiaugsmą geriausio automatiško geseino virimo — su nauju Eton Universal Gasiniu pečiu. Jis GREITAS... NEVARGINANTIS... ŠVARUS! Visiškas moderniskumas duoda virtuvės patogumą ir virimo pasisekimą kiekvieną kartą. Varžus kepimo kakalyks pilnai insuliuotas, kad padarius virtuvę vėsesnę. Automatiška pečiaus kontrolė, su skambuku, pasako kada kakalyks pasiekė reikalingą temperatūrą. Yra 4 simmer-save degintojai — in-a-drawer springintojai su savory grid — 2 patarnavimo šūplėdos — condiment set — 2 balansuoti lift-up top viršai — ir daug kitų laiko ir darbo taupymo žymių. Pasinaudokit šia proga turėti Eton Universal Gasinį Pečių. Atelkite ir pamatykite šį puikiai išdirbtą pečių — **ŠIANDIEN!**

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

Dabar Tik \$98.55
ir jusų senų pečių (sales tax atskirai)
Kaina truputį didesnė, perkant ant išmokėjimų.

Mano Kelione Europon

Joana Bučinskaitė

Atsiveikimas su Amerika

Tris kartus garsiai laivui sušvilpus, inkaras buvo ištrauktas ir susirinkusieji, miniai mosiguojant ir atsiveikinant savo šaukmais, laivas "S. S. Queen Mary" pradėjo savo 3000 mylių kelionę per Atlantą. Taip aš palikau "Naujojo Pasaulio" krantus ir irčiau "Senojo Pasaulio" — arba Europos link. Stebint benykstančius iš mano akių New York'o dangoraižius, melankolinis jau smas apėmė mane, nes pamaniau, kad pirmą kartą savo gyvenime palieku "the land of the free and the home of the brave" kaip yra dainuojama Amerikos himne.

Atlantiko Vandenynas

Kelionė per Atlantą buvo trumpa, bet maloni ir įdomi. Keturias su puse dienas ir "Queen Mary" pasiekė Cherbourgą. Keleiviai tik ką susipažinę ir buvo bepradeda įsirengti kelionės gyvenime, kai atėjo laikas išlipti. Keleiviai skirstėsi ir sveikinosi su tik ką susipažinusiems bendrakeleiviams, tarytum nenoromis, bet tuo pačiu juos traukė noras greičiau pamatyti Prancūziją ir Angliją, nes daugelis jų keliavo pirmą kartą. Man tai buvo mano gyvenimo sapno realizavimas, nes čia buvo Victor Hugo, Zala, Voltaire ir Rousseau Prancūzija — tėvy-

pašvenčiau keletą metų sunkių studijų.

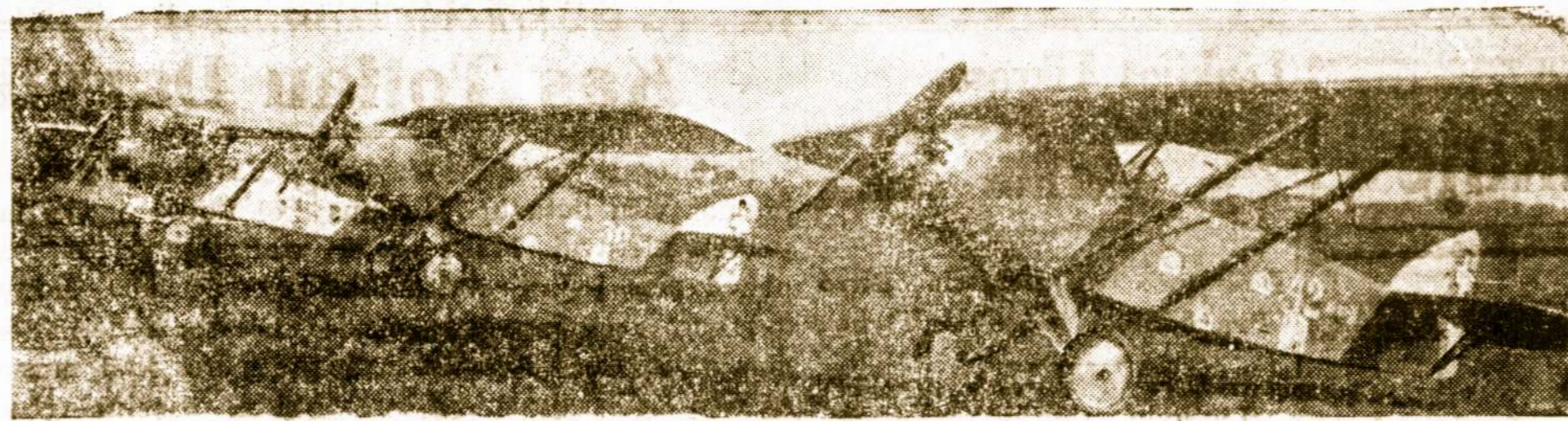
Ispudžiai Prancūzijoje.

Bet nuo pat pradžios mano žengimo į Prancūzų žemę, iškilo kairios nemalonios situacijos ir aptemdė man tą kilnią žemę. Prancūzai yra žinomi, kaip mandagiausi ir prieteltingiausi žmonės; man jie pasirodė šiurkštūs ir nemandagūs. Nepatyrusiai keleiviniui kaip man, paklausus kokių nors informacijų gausi šiurkštų atsakymą. Didžiausi prancūzų arogantai, kuriuos, mano nelaimei, teko sutikti, tai "porteriai" prie geležinkelio stočių ir kavinių — "Gariaus". Kas link "porters" šie sutvėrimai niekuomet nėra patenkinti, nežiurint kiek tu jiems duodi.

Kaip žiurima į Amerikonus

Aš daviau penkis frankus (tai normalinis atlyginimas pagal turistų išleistą vadovą), bet porteriš piktai atvertęs savo delną pradėjo rėkti ant manęs "Mais ce n'est leaueuou! Ce n'est pas assez! Norėdama išvengti tos scenos, įbraukiau į delną dar penkis frankus ir palinkėjau "God speed".

Keliavimas teikia didį malonumą, bet kartais svetimšaliai klysta manydami, kad amerikiečiai yra "keliaujančios aukso kasyklos", kur galima jais naudotis. Tas naikina keleiviu visus gražiausius įspūdžius, įgytus tose šalyse. (Taša Seka)

LIETUVOS ORLAIVIAI PASIRENGĘ GINTI KRAŠTĄ NUO UZPUOLIKŲ — LENKŲ

Kai Amerikos Lietuvius Aplanke du Garbingi Svečiai

Dr. J. Basanavičiaus ir Martyno Yčo Nuotikiai New Yorke 1913 metais

Besiveikindami Vos Neišnarino Kaulų Svečiams

Kaip žinome, vasara 1913 metais Dr. J. Basanavičius ir Martynas Yčas buvo atvykę Amerikon rinkti aukų Tautos Namams Vilniuje.

Savo pirmuosius įspūdžius M. Yčas aprašė sekančiai: "Kalbos nemokėjome. Bet mūsų raščiukas su užrašu "304 W. 30th Street" mus nuvedė į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje rumus, "Tėvynės" redakciją. Čia radome Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — S.L.A. sekretorių F. B. Strimaitį ir ponį Alytiene, vėliau garsaus seklio Pilėno žmoną.

Išvydę savuosius, mes labai nudžiugome ir jau vėl pasijutome lyg Lietuvoje beesą.

A. B. Strimaitis mus priėmė globoti. Pirmiausia telefonu surado "Tėvynės" redaktorių V. K. Račkauską, susitarė su juo tą patį vakarą susirinkti pas V. Jankauskus ir pasitarti dėl mūsų tolimesnės kelionės.

Po vakarienes, A. B. Strimaitis vedami, mes atsidūrėme Brooklyne, kur daugiausia lietuvių gyvenama. Čia jau radome belaukiančius p.p.

Jankauskus, V. K. Račkauską, kun. Varnagį, Bush-Bučinskį ir dar lietuvius, kurių pavardžių neprisimenu. Visi jie mus nuoširdžiai pasveikino ir pasižadėjo visomis pajėgomis remti mūsų misiją. Jie žinojo, kad mes keliaujame, bet nežinojo, kokių laivu atplauksime.

Nutarė Maršrutą Pradėt Nuo Chicagos

Apsvarstę drauge su mumis mūsų reikalą, nutarė, kad geriausia būtų pradėti aukas rinkti nuo Chicagos lietuvių. Ten esą virš 100,000 lietuvių, kur ir aukų daugiausia sudėsią, o Chicagą pasėksią ir kitos kolonijos.

V. K. Račkauskas sutiko buti mūsų sekretorium-organizatorium. Kaip vėliau pasirodė, jis buvo iš tikrųjų, puikus sekretorius. Savo laiškais ir laikraščių straipsniais sukėlė visą Ameriką ant kojų. Mikas Petrauskas buvo išvažiavęs į Shenandoah, Pa. croro laivinti, bet mums paliko laiškelį, kvėsdamas pas jį apsisototi ir naudotis visais savo "Lietuviškos Konservatorijos" rumais. Čia mes kelioms dienoms sustojome ir apsigyvenome kaip savuose namuose. O vai šingi d-rė Aldona šliupaitė Jankauskienė visą laiką mus svetingai vaišino, kol mes buvome Brooklyne.

Svečiuose Pas Veikėjus

Viešą aukų rinkimą Brooklyne buvo nutarę atidėti vėlesniam laikui. Bet čia netikėtai pasitaiko proga pradėti, brooklyniečių lietuvių buvo surengtas kažkur toli už New-Yorko Coney Island pajūrį, piknikas. Buvo susirinkęs nemažas lietuvių burys. Kažkas per pietus, rodos V. K. Račkauskas, paragino susirinkusius pradžiai sumesti kiek aukų. Buvo šiek tiek sumesta, bet neperdaugiausia.

Vieną dieną užėjo pas mus V. Jankauskas ir pasisulė pavadžioti mus po Brooklyno lietuvius — biznierių, su jais susipažinti ir aukų parinkti.

Išėjome

Pirmiausia jis nuvedė mus pas vieną saliumininką. Mus labai maloniai pasitiko didelis, plačių pečių ir raumeningų rankų vyras. Mums jį rekomendavo kaip gerą tautietį ir lietuviybės šulą.

Čia lietuviai iš tėvynės, — sako mūsų vadas: d-ras J. Basanavičius, kur "Aušrą" leido ir žadino mūsų tautą, o čia advokatas M. Yčas, lietuvių atstovas Rusijos Dumoje.

—Na tai ko gersite? — užklusė mūsų vaišingas šeimninkas, prisėdęs prie mūsų stalo.

—Dėkui mes nieko negersime.

—Na, tai kaipgi? Kuo gi aš galiu tokius brangius svečius pavaišinti? Nors vandens su sode išgerkite.

Sutikome. Jis atnešė man su d-ru Basanavičium vandens, o sau ir palydovui po klebonišką.

Mūsų šeimninkas, pažiūrėjęs į mane, kaip droš iš džiaugsmo man per petį, sakydamas:

—Ale kokį gražų žmogų mums Lietuva atsiuntė!

Aš taip ir sukniubau. Po tokio gražaus komplimento petis man skaudėjo bent kelias savaites.

Toliau einame pas Drauge-lį, irgi saliumininką. Po ilgų introdukcijų, rankų spaudimo Brooklyno biznierių, vėl prieiname prie to paties.

—Na ko gersime?

—Nieko.

—Kaip tai? Gal jus už blai vybę norite agituoti? Susimildami nedarykite jokios propogandos. Mes per saliumus lietuvių palaikome: jei nebutų mūsų — lietuviai nutaustų.

Mes užtikrinome, kad šių lietuvių lizdų neardysime ir už blaivybę neagituosime. Jis mums dėkingai spaudžia ranką ir giria mūsų išmintį."

Varšuva. — Geresniuose restoranuose vėl pradėjo gaminti lietuviškus koldunus, kopustus ir krupniką.

MUZIKOS MOKYKLA

Lekcijos: Piano, Dainavimo ir Abelnos muzikos.

A. P. Kvederas

Vedėjas.

6941 S. Clairmont Ave. Chicago, Ill.

TMD. Reikalai

Iš Detroito TM D-jos 68 Kuopos Susirinkimo

Kovo 13 d. įvyko 68 kp. mėnesinis susirinkimas, kuriame naujų narių įsirašė trys, butent: dr. J. Jonikaitis, Povilas Melis ir Jonas Besasparis.

Gegužinės komisija pranešė kad gegužinės programa dar nėra nustatyta. Mat, rengiant kumštynes, kaip jau anksčiau numatyta, susidaro gana didelių išlaidų. Taigi, pasitaikius blogam orui, gali pasidaryti nemaža ir nuostolių. Be to, Detroito dabar siaučia nedarbas. Jei laikai nepagerės ir pavasarį, gegužinės ir kitokios pramogų rengti bus gana rizikinga. Todėl palikta komisijai rengtis gegužinei, atsižvelgiant į sąlygas.

Komisija, kuri darbotvosi paremimui kom. Miko Petrausko fondo Kaune, pranešė, kad antrą kartą sušaukta susirinkime mažai narių susirinko. Jų tarpe buvo keletas bolševikų, kurie triukšmavo ir nubalsavo į M. Petrausko fondą Lietuvoje pinigų nesiųsti. Po to bendras draugijų susirinkimas pairo ir liberališkesnių draugijų atstovai apleido susirinkimą. Bet pasilikę bolševikai 11 draugijų vardu tebedė susirinkimą ir nutarė atsiųsti į Amerikos lietuvius su tikslu sudaryti M. Petrausko fondą Amerikoje.

TMD. 68 kp. komisija buvo iki galo, bet po viso to kuopai raportavo, kad pradėta darba laiko pairusiu.

Susirinkimas komisijos raportą priėmė ir komisiją iš to darbo atsaukė. Nutarta pranešti visuomenei: jei bolševikai atsiųskų Detroito lietuvių draugijų vardu, tai visuomenė turį žinoti, kad tai bus grynai bolševikų darbas ir kad

visuomenė tuo — budu nebutų suklaidinta.

—Reporteris.

SANDAROS METINIS BANKIETAS

Ned., Kovo-March 27 d., 1938
South Side Masonic Temple

64TH IR GREEN STS. — CHICAGO, ILLINOIS

SKANI VAKARIENĖ — PUIKUS MUZIKALS PROGRAMAS — GERA MUZIKA ŠOKIAMS.
Taipgi Bus Pagerbti ir Apdovanoti Gedimino Ordenais — DR. ANTANAS J. ZIMONTAS ir
JUOZAS J. HERTMANAVIČIUS. — Visi Sandariečiai ir Draugai Kviečiami Dalyvauti.

Pradžia 5:30 val. vakare

Įžanga \$1.25 ypatai

Ivairios Žinios

LIETUVOJ NUBAUDĖ 13 PAGAUTŲ ŠNIPŲ

Ukmergė. — Kariuomenės teismas svarstė 13 šnipų bylą. Matomai, jie veikė Lenkijos naudai. Pridengdami kontrobandininkais jie rinko nepriklausomą Lietuvos žinias apie kariuomenę ir jos apsiginklavimą ir nešė jos pusėn.

Teismas paskyrė vienam — Vytautui Giakui mirties bausmę, o kitiems po keletą metų kalėjimo.

Abiejų Pusių Atstovai Susitiks Augustave

Pradžioj sekančios savaitės Lietuvos delegacija peržengs dabartinę demarkacinę liniją ir vyks į Augustavo miestelį, Suvalkų rėdyboj. Čia pribus ir lenkų atstovai, po vadovystės Gwiazdowskio.

Abi pusės pasitarė apie įvykinimą ultimatumu pažymėtų sąlygų, arba kitaip sakant prirengs dirvą platesnei konferencijai. Išspradžių buvo ma noma susitikti Suvalkuose, bet Varšuva pakeitė savo nuomonę kadangi Suvalkai primena jiems sulaužytą sutartį.

Pulk. Beck Iškelia Unijos Klausimą

Kalbėdamas Varšuvos senatė, Lenkijos užsienių reikalų ministris pulk. Beck pareiškė valdžios nusistatymą derybose su Lietuva. Pasak jo bus bandoma susitarti geruoju, nors lenkų masės ir spiriančios pavartoti griežtesnes priemones. Vienas dalykas, pasak pulk. Beck, gali sutrukdyti derybas, tai stoka geros valios iš lietuvių pusės. Bet prie dabartinių aplinkybių lietuviai nedrįsytų tormozuoti.

Esą galima grįžti prie unijos ir toji pagelbėtų išristi visą konfliktą, bet kol kas praieis dar pasiliekanči istorijoj.

Telegrama į Washington Prašant Užtarti Lietuvą

Honorable Cordell Hull, Secretary of State, Washington, D. C.

The territorial integrity of the Lithuanian republic so recently achieved after centuries of oppression by the aid of this country is now threatened by Poland who obtained its independence in the same way and has now become a bully and potential oppressor of its little neighbor Lithuania. Should not this country, the greatest democracy in the world, the heaven and protector of the oppressed throughout the world protest against said threatened aggression, which may cause unnecessary bloodshed and involve entire world into war. This is united protest of one million American Lithuanians in this country and loyal citizens who sent their young men to European battlefields to fight for principles of democracy and who contributed towards the victory by the purchase of Liberty Loan Bonds until it hurt.

AMERICAN LITHUANIAN SPORTS COMMITTEE
By John B. Borden, Pres.
2201 West Cermak Road.

Lietuvoj Blainininkai Kolektuos Pinigus Iš "Butlegerių"

Kaunas. — Lietuvoj neseniai susitvėrė taip vadinama "Blaininimo Sąjunga", kuri rūpinasis įvedimui prohibicijos. Kol kas ši sąjunga bandys atkalbėti žmones nuo vartojimo svaiginančių gėrimų ir leidimo bereikalingai pinigų.

Bet kadangi tokiai propagandai reikalinga lėšų, tai sąjungos valdyba nutarė kreiptis į vyriausybę, prašydama, kad dalis pabaudų uždėtų "butlegeriams" už slapta degtinės vartymą, būtų atiduota "Blaininimo Sąjungai".

Taigi, pasirodo, jog "butlegeriai" turės finansuoti Lietuvos prohibiciją. Panašiai buvo ir Amerikoj "sausųjų gadinėjų".

K. VAIRAS - RAČKAUSKAS PERĖMĖ "ILIUSTRUOTĄ PASAULĮ"

Teko sužinoti, kad žinomas žurnalistas K. Vairas-Račkauskas nuo II-24 d. perėmė "Iliustruoto Pasaulio" redagavimą ir leidimą. Linkime pasisekimo.

K. Vairas žurnalistikoje nebe jaunas darbininkas: 1905—6 m. Petrapilyje redagavo "Lietuvių Laikraštį"; paskui per 10 metų Amerikojė New Yorke redagavo "Tėvynę" ir visada bendradarbiavo mūsų periodinėje spaudoje.

PASTABOS

Ar Dar Eina Laiškai į Lietuvą?

Viena Chicagos lietuvių moteris užėjusi į "Sandaros" ofisą klausia:
"Pasakykit man, ar dar galima siųsti laišką į Lietuvą?"
"Kodėl jus taip manot?" užklausia jos.
"Taigi, mat, laikraščiai rašo, kad Lietuva jau pateko po Lenkijos..." teisinis moteriškė.

Palukėkim su Sportininkais.

Pirmiau buvo sumanyta nugabenti keliolika Amerikos lietuvių sportininkų į Kauną dalyvauti olimpiadoj. Kelionės lėšas but padengę atskiri asmenys ir mūsų organiacijos.

Bet dabar pradėta manyti kitaip. Ne sportininkus siųskim, bet aukas ir ginklus apgynimui Lietuvos.

Dariaus-Girėno Legionierių Posto Nuopelnai

--Atėjus. kritikai, valandai, Dariaus-Girėno Legionierių postas Chicagoj rašė per visą naktį atsišaukimus į Amerikos valdžią užtarti Lietuvą.

Taip pat buvo prirengta virš 400 pranešimų posto nariams, kad jie atvyktų į masinį mitingą pereinam šėštadienį, Lietuvių Auditorijoj. Atvirutes nuvežė į vidurmiėsčio paštą, nakties laiku p. B. R. Pietkiewiczius.

Siulėsi Važiuoti į Lietuvą...

Lietuvos konsulatas Chica-

SARAŠAS AUKAVUSIŲ MASINIAM MITINGE, KOVO 19 DIENĄ LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

Po \$5.00 aukavo teisėjas J. T. Zuris ir Dr. S. Naikelis.
Po \$2.00: F. Geizius, S. Kriza, Ona Filipauskas, A. Kiškis, J. Wessel, V. Zureckis, J. Šeštokiene, F. Wessel, Raslauskas, J. Novickas, A. Ivanauskas, V. Čepukauskas, J. Letakienė, L. Maželnis.

Po \$1.00: J. Aleliunienė, A. Dauskis, S. Grišius, A. Gudaitis, J. Vaičiulis, Galdykas, J. Derčius, Baltučka, P. Jokantonas, C. Alšauskas, A. Paudukonis, J. Jurgelinas, Saly, Puizinas, J. Vaitekunas, V. Zamgulienė, Bacevičius, K. Martinkus, V. Kleiniene, K. Ploperienė, J. Julkauskas, J. Milaitis, Balnas, Jankus, J. Degutis, P. Serutis, Raplienė, Puseckas, J. Judreikis, Karvelis, E. Savinius, S. Petrauskas, A. Uksas, M. Ebeckis, M. Zilvitis, J. Sauris, P. Jučius, C. Kružė, V. Maževickas, F. Vaišvila, L. Maželnis, P. Gintautas, J. Ramoška, J. Šeštokas, Chapulis, Bagwill, Miskunas, Ulnegas, Budžius, Višniauskas Saugaila, Luberskis, M. Pranninskas, J. Jonikas, M. Stankus, J. Stonis, J. Kacinskas.

Labai atsiprašome, jeigu kieno pavardė bus iškraipyta. Rinkėjai ne visus tinkamai užrašė, o gal kaikiuriuos visai praleido. Atitaisyumus prašome siųsti "Sandarai".

Mes žinome, kad viena moteris kurį negalėjo pati atvykti, prisiuntė \$10.00, bet jos pavardė nefiguroja bendram sąrašė. Tą sužinosim ir pasakelsim vėliau.

Skaitykite "Sandarą"

REZOLIUCIJA

Priimta Masiniame Mitinge, Kovo 19 Dieną, 1938 Metais Gynimui Lietuvos

Mes, Chicagos lietuviai, skaitlingai susirinkę į masinį mitingą, šėštadienį, kovo 19 dieną, 1938 metais, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. ir išklausę pranešimų apie neabejotinus Lenkijos pasikesinimus užgrobti Lietuvą ir pavergtį laisvąją mūsų tautą, vienbalsiai nutarėm pareikšti sekantį:

1. Kad Lenkijos ginklu parremta politika link Lietuvos

ir užsimojimai ultimatumų pagelba įsiviešpatauti Lietuovj sutiks griežto pasipriešinimo ne tik lietuvių tautos, bet ir daugelio kitų, laisvę mylinčių kraštų.

2. Kad nepaisant į visus grąsinimus ir ultimatus, niekas neprivers lietuvių tautos palikti savo sostinę Vilnių svetimoj vergijoj.

3. Šiam rimtam momente mes iškilmingai pasižadam dirbti ir kovoti už Lietuvos nepriklausomybę, už jos garbę ir teises.

Visi dalyvaukit Sandaros Bankiete šiam sekmdadieny, South Side Masons Temple.

DIDELĖ ESKKURSIJA Į LIETUVĄ

Del informacijų kreipkitės į:
COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. TREČIČKAS
314 Walnut St., Newark, N. J.
JOHN SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.
VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G. A. KYBA
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PETRAS BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.

PAUL MOLIS
1882 — 25th St., Detroit, Mich.

LITHUANIAN NEWS PUB. CO.
NAUJAVOS
1738 S. Halsted St., Chicago, Ill.

OHIO LITHUANIAN PUBLISHING
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio

A. VARASIUS
206 All Nations Bank Building
1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

Rengia ir prižiuri LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGA AMERIKOJE

Populiariu Ekspresiniu Gariaiviu EUROPA

Išplauks iš New Yorko GEGUŽĖS 3čia 1938

Greiti traukiniai prie pat laivo EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną ir Klaipėdą

GERKIT Tik Gerą ALŲ

Ambrosia

SOUTH SIDE BREWING COMPANY

Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, nes jie žino, kad tas alus yra padarytas iš geriausios rūšies produkty. Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2415 West 64th St., Chicago, Ill.

Biznio Telefonas Boulevard 7179 — Res. Hemlock 6240

Pagelba Nuo Reumatizmo ir Sausgėlės

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05.

Dukart tvirtesnė — 75c. Knyga: "EALTINIS SVEIKATOS" augalais gydysis, kaina 50c.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street Chicago, Ill.

Safety Deposit Boxes Telephone Yards 6894 \$2.50 per Year

M. J. KIRAS

Home-Builders - Real Estate

3352 South Halsted St., Chicago

NOIARY PUBLIC :: INSURANCE OF ALL KINDS

DVI MODERNISKOS LIETUVIŲ ĮSTAIGOS

JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ZEMOS KAINOS.

Jucus Sister Restaurants

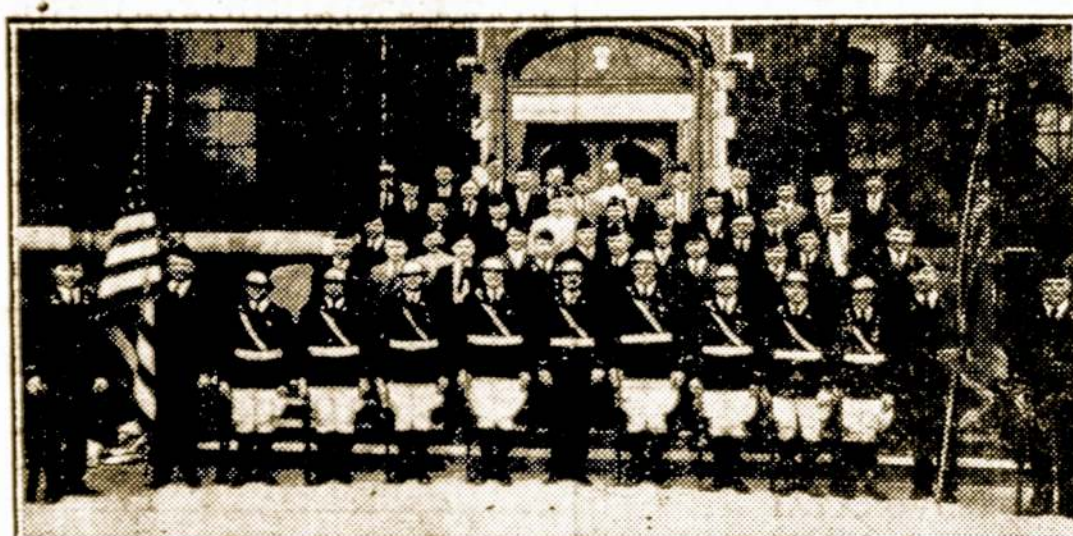
3241 So. Halsted Street

1608 West 47th Street

CHICAGO, ILLINOIS

PILGRIMIŠKA ESKKURSIJA Į LIETUVĄ

ISPLAUKS IS NEW YORKO GEGUŽĖS 18 D., 1938 M. Didžiausiu ir Gražiausiu Laivu NORMANDIE

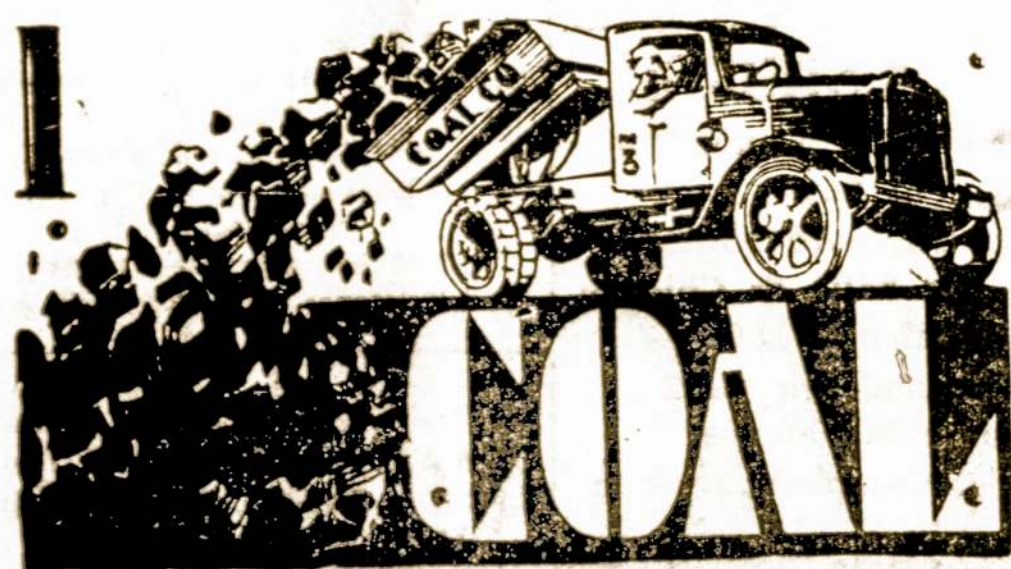
Del Informacijų ir Registracijos Kreipkitės Pas

B. R. PIETKIEWICZ

2608 W. 47th St., Laf. 1083, Chicago, Ill.

STEAMSHIP AGENT

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rūšies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co. 3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA. Tel. Lafayette 2584.

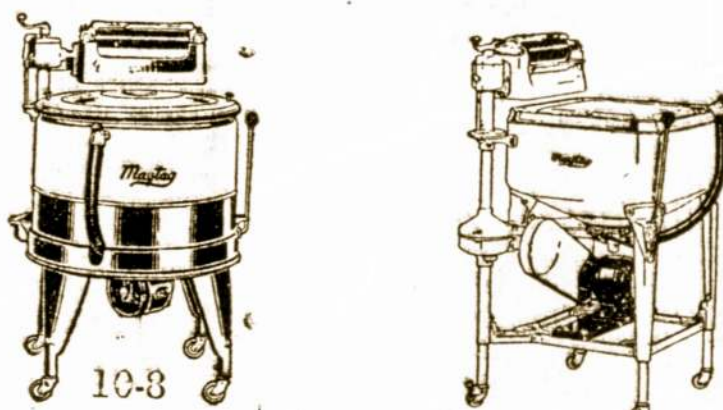
PEOPLES Krautuvėse

DIDIS

Išpardavimas

PLOVYKLIŲ IR POSIMŲ MAŠINŲ KAINOS NEGIRDĖTAI SUMAZINTOS

Net Iki 40 Nuosimčių

Geriausia Proga Pasiskirti Plovyklę Už Šias Negirdėtai Mažas Kainas

- \$89.50 Naujos Thor plovyklės \$49.75
- \$110.00 Naujos Maytag Plovyklės po \$59.50
- \$69.50 Naujos Bee Vac plovyklės po \$39.50
- \$50.00 Naujos Bee Vac plovyklės po \$29.50
- 1938 metų mados A.B.C. plovyklės po \$54.50
- \$80.00 vertės pernaujintos Maytags po \$39.50
- 1938 metų mados \$99.50 Maytag plovyklės parsiduoda numazinta kaina \$79.50

DIDELĖ NUOLAIDA UŽ SENAS PLOVYKLAS MAINANT ANT NAUJU

Lengvus Išmokėjimai

4179-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63rd St

Prie Richmond St. Prie Maplewood Ave.

Tel. LAFayette 3171 Tel. HEMlock 8400

Krautuvės atdaros Antradi., Ketvirt. ir Šėštad. vakarais

Rytoj Sandaros Metinis Bankietas Masonic Temple 64TH AND GREEN ST.

DALYVAUKITE VISI PUIKIAME RYT DIENOS BANKIETE

Musu metinė šventė—iškilmingas bankietas įvyks rytoj, sekmadienį, kovo 27 dieną South Side Masonic Temple, 64 ir Green, pusė bloko nuo Halsted gatvės.

Šimtai Chicagos lietuvių tautiečių susirinks į šią pramogą ne tik pasilinksmit, bet ir pagerbt du mūsų žymius veikėjus—Dr. A. Zimontą ir J. Hertmanavičių, kuriems bus įteikti Gedimino ordinais.

Tam vakarui yra pritaikinta puiki programa ir skanus valgiai, kuriuos priruoš mūsų patyrosios šeimininkės.

Sandaros bankietai pasižymi nepaprastu draugiškumu ir vaišėmis. Čia sueina graži lietuviška publika, kokią retai kur kitur sutinkame.

Ryt dienos mūsų bankietas viršis net visus praeitus savo skaitlingumu ir geru upu. Nepraleiskite progos dalyvauti ir smagiai praleisti — sekmadienio vakarą sandariečių šventėje.

Bankieto pradžia 5:30 val. vakare. Įžanga \$1.25.

MILŽINIŠKAS PROTESTO MITINGAS CHIC. LIETUVIŲ AUDITORIJOJ KOVO 19 DIENĄ

“GINSIME IKI PASKUTINIŲ LIETUVOS NEPRIKLAIŠOMYBĖ” SKAMBĖJO OBALSAI DVIJU TUKSTANČIŲ MINIOJE

Gręsiantis Pavojus Lietuvai Išjudino Visus Chicagos Lietuvius Stoti Tėvynės Sargyboj

Sandariečių iniciatyva, paremtam šeštadienį, kovo 19 d. įvyko milžiniškas protesto mitingas Chicagos Lietuvių Auditorijoje, kuri prisipildė nuo scenos iki pat gatvės susirupinusių savo tėvynės likimu tautiečių. Visi jie atjautė gręsiantį pavojų Lietuvai ir skubinosi užtarti ją ir suteikti jai paramą kritingoj valandoj.

Lygiai 8 val vakare p. B. Jakaitis atidarė mitingą ir vedėju pasiūlė Dr. A. Zimontą. Po trumpos įžanginės kalbos Dr. A. Zimontas pakvietė į sceną Birutės chorą ir Dariaus-Girėno posto legionierių vadą J. Jušką. Legionieriai atmaršavo su vėliavomis ir garbės sargyba. Pasigirdo Lietuvos himnas. Giedant jį, daugeliui lietuvių ištryško ašaros nuo susijaudinimo.

Veteranas kovotojas už lietuvių reikalus p. J. Hertmanavičius pasakė ilgesnę kalbą, nupiešdamas lenkų veidmainingumą ir jų pastangas pavergti Lietuvą.

Teisėjas J. T. Zuris pareiškė, jog Lenkija, nors ir turėdama didesnę armiją negalės sunaikinti mūsų laisvės dėl to, kad lietuvių tauta per daug tą laisvę brangina.

“Birutės” choras, po vadovystė p. J. Byansko skambiai ir jaudinančiai sudainavo tris patriotines dainas.

Sekantis kalbėtojas adv. J. Bagdžūnas-Borden pasakė karštą prakalbą, ragindamas

budėti Lietuvos nepriklausomybės sargyboje ir neleisti Varšuvos ponams įsiviešpatauti mūsų tėvų žemėje.

Mitingo vedėjas Dr. A. Zimontas paskelbia aukų rinkimą Lietuvos reklamams. Surinkta \$267.00.

Kalba Dr. S. Naikelis. Apeiliuodamas į susirinkusius Lietuvos sunę ir dukters jis ragino kovoti vieningai ir drąsiai su tais, kurie kala mūsų tautai naujus vergijos pančius. Dr. K. Drangelis pasmerkdamas imperialistiškus Lenkijos žygius užtikrino, jog bendromis pastangomis atremsim ir šį pavojų.

Adv. F. Bradchulis, sujaukdintas pastarųjų dienų įvykiais užtikrino, jog Amerikos opinija yra Lietuvos pusėje.

“Sandaros” redaktorius M. Vaidyla priminė, jog toks skatilingas Chicagos lietuvių suirinkimas parodo, jog visa mūsų tauta yra pasirengusi ginti Lietuvos laisvę ir jos sostinę Vilnių.

Pabaigoj savo kalbos M. Vaidyla perskaitė rezoliuciją, kuri buvo vienbalsiai priimta. Artinantis prie pabaigds, Dariaus - Girėno legionierių posto vedas J. Juška pakvietė visus atsistoti ir pagerbti žuvusius už Lietuvos nepriklausomybę.

Sis masinis mitingas surengtas į vieną dieną parodė Chicagos lietuvių patriotizmą ir pasiryžimą gelbėti Lietuvai pavojiaus valandoj. Šiame mitinge dalyvavo virš 2,000 žmonių.

Kiti Protesto Mitingai

Sekantį dieną įvyko du kiti masiniai mitingai. Vienas Sv. Jurgio parapijos svetainėj kurį šaukė katalikų federacija. Čia susirinko apie 400 žmo

Rado Nusiskandinusį Jauną Lietuvį D. Pošką

Septynias savaites atgal jaunas 23 metų Dionizas Poška apsirėdė senais drabužiais ir apleido namus, pažadėdamas sugrįžti tą pačią dieną.

Kai praėjo diena ir kita, tėvas pamanė, jog Dionizas išvyko kur nors toliau, nes ir pirmiau jis buvo įpratęs keliauti po plačią Ameriką.

Bet štai pereinam trečiadienį policija pranešė tėvui, jog Dionizas surastas kanale. Gydytojai spėja, jog jis nusizudė šešias savaites atgal.

Velionio lafdotuvės įvyks šiandien iš Petkaus-Eudeikio koplyčios, 4704 So. Western Ave. į Sv. Kazimiero kapines.

Pasimeldė į Šv. Antaną Ir Gavo Ordina

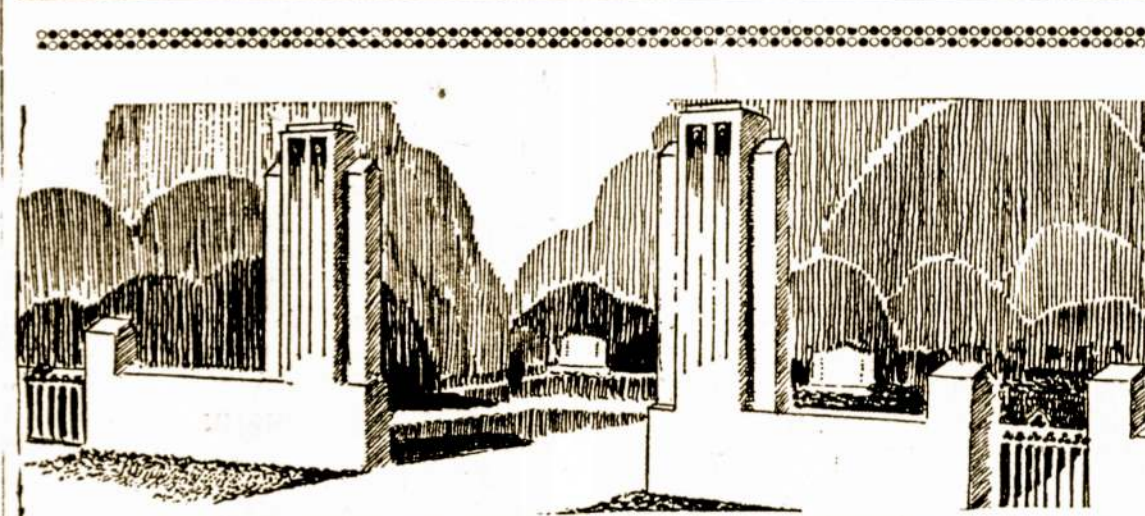
Pasirodo, jog malda ir aukos Šv. Antanui nebuvo už dyką. Taip viena ypata, apdovanojota medaliu, labai įtikinanti pasakoja visiems, kad užpirkimas mišų minėtam šventuoliui atnešė keleropą vaisių — ordina iš Lietuvos.

Bet mes perspėjam busimus aplikantus, kad ne visiems ir Šv. Antanas patar naujas. Buvo daug tokių kuriuos jis skaudžiai apvyklė, negražindamas “apieros”.

Gryžta Komp. A. Vanagaitis

Išbuvęs porą savaitių Hot Springs, Ark. komp. A. Vanagaitis sugrįž šiam sekmadienį į Chicago, geroką pailsėjęs.

Kitas mitingas buvo surengtas lietuvių komunistų—buvusioj Melderio svetainėj. Dalyvavo apie 300. Abiejuose likosi priimtos rezoliucijos pasmerkiančios Lenkijos pasikeisimus prieš Lietuvą.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI N A R I A I CHICAGO IR CICERO LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

A. M. PHILLIPS 3307 So. Lituania Avenue Phone Boulevard 4139

S. M. SKUDAS 718 West 18th Street Phone Monroe 3377

PETKUS IR EUDEIKIS 4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883

I. J. ZOLP 1646 West 46th Street Phone Boulevard 5203—5566

LACHAWICZ IR SUNUS 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS 3354 So. Halsted Street BOUlevard 4089

J. LULEVIČIUS 4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA 3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

A. PETKUS 1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

DR. S. NAIKELIS

Atjausdamas gręsiantį pavojų Lietuvai, Dr. S. Naikelis dabar plačiai darbuojasi, kad suteikti mūsų senai tėvynei visokiariopą pagelbą.

Atvyksta Chicagon Dr. Raymond Zimontas.

Dr. Raymond Zimontas dabar pasekmingai praktikuoja Constantine, Mich. Šiam sekmadienį jis atvyksta Chicagon, dalyvauti Sandaros” bankiete, kuriam bus įteikta jo tėvui Dr. A. Zimontų Gedimino ordinas.

Didėja Lietuvių Prasikaltėlių Skaicius.

Neseniai paskelbtos statistikos rodo, jog vis daugiau ir daugiau lietuvių nusikalsta kriminaliai. Jaunimas sudaro apie 80 nuosimčių prasikaltėlių. Kodėl taip yra sunku pasakyti. Gal čia tėvų, o gal aplinkybių kaltė.

DR. S. WEISSEL

SPECIALISTAS Akių, Ausų Nosies ir Gerklės Akiniai pritaikomi specifiskai Ofiso Valandos: Nuo 12 iki 1 diena ir 7 iki 9 vak. Nedėlioj pagal Susitarimą 756 W. 35th Street CHICAGO, ILL.

A. L. Daktarų Draugija Bandydys Atgaivinti Raudonojo Kryžiaus Skyrjus

Am. L. Daktarų Draugijos pirmininkas Dr. K. Draugelis pareiškė, jog greitai laiku manoma atgaivinti visose kolonijose Raudonojo Kryžiaus skyriai, kurių uždavinys bus teikti Lietuvai visokiariopą pagelbą.

Pasekmingas SLA. 217 Kuopos Vakarėlis

Sekmadienį, kovo 20 dieną SLA. 217 kuopa turėjo pasekmingą vakarėtį Margučio svetainėj. Viskas išėjo kaip planuota, apart vieno dalyko, tai — J. Vitkus bekepdamas sugadino kugelį.

DR. Č. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS Telefonas Yards 1829 Pritaiko Akiniaus Kreivus Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 West 35th St. Kampas Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS

LIETUVIS ADVOKATAS 3317 So. Halsted St. Chicago, Illinois

CLEMENT J. SVILOV

LIETUVIS ADVOKATAS 33 No. La Salle St. Phone Central 1840 Chicago, Ill.

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS 4631 South Ashland Ave. Res. 6515 S. Rockwell St Telephone: Republic 9723

OLIS IR VASALLE

ADVOKATAI 134 No. La Salle St., Suite 1308 Vakaris tik Ketvirtadieniais 3252 So. Halsted St. Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS 2201 W. Cermak Road (W. 22 St.) Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5 Vakaris: Penedelio, Serdos ir Pėtnyčios 6 iki 9 Telefonas Canal 1175 Namai: 6459 S. Rockwell St. Telefonas Republic 9600

STELLA STRIKOL

Attorney and Counsellor at Law (Lietuvaitė—Advokatas) 134 No. La Salle St Chicago. Kambarys 1308 Tel. Randolph 0332 Vakaris namuose 6710 So. Campbell Avenue

KAL & ZARETSKY

LIETUVIAI ADVOKATAI 6322 So. Western Ave., Chicago

VALANDOS: Penediely, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 vakare. Serejoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6. Subatoj nuo 12 iki 6. Res. Tel. Republic 5047.

Norėjo Apgauti Šv. Mykolą.

Sykį ukininkas nuėjo žuvauti. Užmetęs meškerę jis pradėjo melstis:

— Šv. Mykolai, atsiusk man didelę žuvį, o aš tau nupirksiu už dešimtuką žvakę.

Ilgai netrukus sujudėjo meškerė ir ukininkas ištraukė lytindą. Padėjęs žuvį į šalį, jis

sako:

— Šv. Mykolai, dešimtuką išleisį perdaug; gal užteks trijų kapeikų žvakės.

Tuom tarpu žuvis pašoko ir pasinėrė vandenin.

— Šventas Mykolai! — suriko ukininkas, — aš tik pažertavojau, o tu rimtai pamanai!

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Phone REPublic 2266 **Dr. K. Drangelis** DENTISTAS 2403 West 63rd Street Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone PROspect 1028 **DR. J. J. KOWAR** (KOWARSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 West 63rd Street CHICAGO, ILL. Ofiso valandos: 2—4 ir 7—9 vak. Nedėlioj ir Serejoj pagal sutartį Res. ir Ofisas 2359 So. Leavitt St. Tel. Canal 0706

Phone Canal 6122 **DR. GEO. I. BLOŽIS** DENTISTAS 2201 West 22nd Street CHICAGO, ILL. Ofiso valandos: Nuo 9:30 iki 12; 1—5 ir 6—8 Res. 8342 So. Marshall Ave. Phone Beverly 1868

Res. Tel. Prospect 3785 **DR. J. J. ŠIMKUS** DENTISTAS 1821 S. Halsted St. Telefonas Canal 0257 Val.: 9:30—12; 1—5 ir 6—8 CHICAGO, ILL.

I. E. MAKARAS M. D. Tel. Pullman 1193 ir 8277 10758 So. Michigan Ave. ROSELAND-CHICAGO, ILL. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Victory 1522 **DR. J. KULIS** Valandos: 9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m. LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3259 So. Halsted St. Chicago

Phone Prospect 1012 **DR. STANLEY JAKUBS** DENTISTAS 6322 So. Western Ave. CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 8:30 vakare

Tel. Canal 0257 **Dr. P. Z. Zalatoris** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso valandos: 10:30 iki 12 val. rytai 1 iki 3 val. po pietų 6 iki 9 val. vakaris. Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytai Ofisas: 1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257 Rezidencija: 6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

Tel. Boulevard 5914 Dieną ir Naktį Ofiso Valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8:30 v. Nedėl. nuo 10 iki 12 a.m. **DR. S. NAIKELIS** Gydytojas ir Chirurgas Ofisas ir Rezidencija 3335 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Tel. Yards 3557 **DR. J. MOCKUS** LIETUVIS DENTISTAS 3401 So. Halsted St. Chicago Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30 No Office Hours Wednesday

Phone Canal 6122 **DR. S. BIEZIS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. 22nd Street CHICAGO, ILL. Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8 Serejomis ir Nedėl. pagal sutartį Res. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

DR. STRIKOL'IS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue Ofiso valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel: Boulevard 7820 Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICTory 2514 **Dr. A. J. Zimontas** Seniausias Lietuvis DENTISTAS 3252 So. Halsted St.

Phone LAFayette 8016 **Dr. Alex. J. Shimkus** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso ir Rezidencija 4300 S. Fairfield Ave. CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: Atdara visą dieną — 24 valandų Patarnavimas Phone Boulevard 7042 **DR. C. Z. VEZEL'IS** DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Valandos nuo 9 iki 8 vakare Serejoj pagal sutartį.

Ofiso Tel. Boulevard 5913 Res. Tel. KENwood 5107 **DR. BERTASH** 756 W. 35th Street Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-5; 6:30-12 Nedėliodieniais pagal sutartį.

Phone Hemlock 2061 **Dr. Joseph Kella** Dentistas 6558 So. Western Ave., Chicago Valandos nuo 9 iki 8 vakaro Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso Tel. Victory 2587 **DR. J. P. POSKA** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3133 S. Halsted St. Chicago Ofiso valandos: Nuo 9 iki 12 dienų ir — 7 iki 9 vak. Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak. Res. 6504 So. Artesian Avenue Telefonas Hemlock 2374 Res. valandos: 3 iki 6 vakare Antradieniais ir Šešt. 3 iki 5 vak

Phone Calumet 7358 **DR. M. ZILVITIS** DENTISTAS 3243 South Halsted Street

DR. MARGERIS 3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Šventadieniais tik susitarus Phone Boulevard 8488

Phone Prospect 3242 Day & Night Service **PAVLAVICIA UNDERTAKING CO., Inc.** L. RECK'AS, Embalmer Complete Funeral For \$75.00 6823 So. Western Ave. Chicago, Illinois